

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jerzy Geisler (spr.)

Sędziowie: SA Roman Stachowiak

SA Bogusława Żuber

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2012 roku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w S.**

przeciwko **(...) sp. z o.o. z siedzibą w P.**

o zapłatę kwoty 13.602,06 zł

oraz

sprawy z powództwa **Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w S.**

przeciwko **(...) sp. z o.o. z siedzibą w P.**

o zapłatę kwoty 9.974,84 zł (wcześniej sprawa prowadzona była pod sygn. akt: IX GC 567/12)

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 31 sierpnia 2012 roku, sygn. akt: IX GC 563/12

postanawia:

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zarówno w sprawie o zapłatę kwoty 13.602,06 zł, jak też w sprawie o zapłatę kwoty 9.974,84 zł wniossek o odrzucenie pozwu oddalić,**
- 2. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie.**

SSA R. Stachowiak SSA J. Geisler SSA B. Żuber

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił pozew w sprawie o zapłatę kwoty 13.602,06 zł (pkt I.1.), zasądając od powódki na rzecz pozwanej kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt I.2.) oraz odrzucił pozew w sprawie o zapłatę kwoty 9.974,84 zł (pkt II.1.), zasądając od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II.2.).

W motywach rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał, iż zarzut zapisu na sąd polubowny, podniesiony przez pozwaną, okazał się skuteczny. Brak było w sprawie okoliczności, powodujących bezskuteczność, niewykonalność albo utratę mocy zapisu. Sąd I instancji nie stwierdził również nieważności zapisu. Spełniony został także wymóg dokładnego oznaczenia stosunku prawnego, z którego spór może wynikać. Strony w § 8 umowy z dnia 1 stycznia 2009 roku objęły bowiem zapisem na sąd polubowny „wszelkie spory wynikające z realizacji niniejszej umowy lub w związku z nią”. Nie ograniczyły zatem tego zapisu do sporów wynikających z umowy z dnia 1 stycznia 2009 roku oraz związanych z tą umową, lecz zapis na sąd polubowny został ujęty szerzej, bowiem odnosił się do wszystkich możliwych sporów, wynikających „z realizacji umowy” oraz pozostających w związku z tą umową. Sąd Okręgowy podkreślił, że roszczenie dochodzone przez powódkę, wynikające z ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, nie ma charakteru kontraktowego, ale pomimo tego pozostaje w związku z realizacją umowy. W jego ocenie strony, zawierając wskazany zapis, mogły przewidywać możliwość powstania w związku z jej realizacją różnego rodzaju roszczeń, znajdujących oparcie w różnych przepisach prawa, w tym także w w/w ustawie (tym bardziej, że w roku 2009 problem pobierania tzw. opłat półkowych był już szeroko omawiany w orzecznictwie i prasie).

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła powódka, zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie oraz o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 1161 § 1 k.p.c., polegające na jego błędnym zastosowaniu i mylnym przyjęciu, że przedmiot zapisu na sąd polubowny wynikał z łączącej strony umowy, a pobieranie przez pozwaną opłat w postaci wymienionych w pozwach rabatów, wynikało bezpośrednio ze stosunku kontraktowego i było związane z realizacją umowy i w konsekwencji – jako czyn nieuczciwej konkurencji – mieściło się w zapisie na sąd polubowny.

Pozwana w odpowiedzi na zażalenie wniosła o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego, w tym także zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powódki zasługiwało na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego zawarty przez strony zapis na sąd polubowny, wynikający z § 8 umowy o współpracy z dnia 1 stycznia 2009 roku, nie obejmuje sporów dotyczących popełnienia czynów nieuczciwej konkurencji. Jak wynika z treści tego zapisu, dotyczy on wyraźnie wszelkich sporów wynikających lub związanych z umową o współpracy w zakresie sprzedaży towarów. Dokonanie przez stronę pozwaną czynu nieuczciwej konkurencji, polegającego na nałożeniu na powódkę obowiązku udzielania pozwanej obowiązkowych rabatów, co – zdaniem powódki – stanowiło w istocie ukryte opłaty za przyjęcie towaru do sprzedaży, nie było związane z wykonaniem tej umowy, ani nie pozostawało w związku z jej realizacją, lecz zostało dokonane jedynie przy okazji jej realizacji, na co trafnie wskazuje skarżąca. Roszczenie dochodzone przez stronę powodową nie ma więc charakteru kontraktowego i nie pozostaje w związku z treścią zawartej między stronami umowy, lecz dotyczy popełnionego przez stronę pozwaną czynu nieuczciwej konkurencji. Wbrew odmiennemu zapatrywaniu Sądu Okręgowego, trudno przyjąć, by strony z góry przewidywały, że jedna z nich dopuści się czynu nieuczciwej konkurencji i poddały w tym zakresie spory pod rozstrzygnięcie sądu polubownego. Z treści zapisów wynika jednoznacznie, że dotyczyły one sporów związanych z wykonywaniem umów, a nie wszelkich sporów, jakie powstaną w czasie ich realizacji. Stanowisko takie w analogicznych sprawach wyraził Sąd Najwyższy w uzasadnieniach postanowień: z dnia 2 grudnia 2009 roku, sygn. akt: I CSK 120/09, LEX nr 584183 oraz z dnia 4 kwietnia 2012 roku, sygn. akt: I CSK 354/11, LEX nr 1164720.

Wreszcie przyjęcie, jakoby omawiany zapis na sąd polubowny obejmował także, chociaż tylko pośrednio, związane z zawartą umową roszczenia wynikające z czynów nieuczciwej konkurencji, byłoby sprzeczne z wymaganiem dostatecznego oznaczenia przedmiotu takiego zapisu, o którym mowa w art. 1161 § 1 k.p.c., na co trafnie wskazuje skarżąca. Stosunek prawny, którego dotyczy zapis na sąd polubowny, musi być bowiem odpowiednio skonkretyzowany i zindywidualizowany, a nie tylko określony abstrakcyjnie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w sposób opisany w pkt. 1 sentencji.

Na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiono orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie.

SSA R. Stachowiak SSA J. Geisler SSA B. Żuber